

Lühiülevaade 2021. aasta Elva valla eelarvest

Vald kinnitas oma visiooni ja strateegilised eesmärgid eelolevateks aastateks [arengukavas 2019–2025 ja eelarvestrateegias 2019-2024](#) mis võeti vastu 2018. aasta oktoobris. 2020. aasta novembris täiendati arengukava ja eelarvestrateegiale lisati üks aasta. Valla strateegilisi eesmärgi ei muudetud ja nendeks on:

1. Elva vallas väärtustatakse õppijakeskset haridust.
2. Elva vald toetab elanike heaolu, tervist ja iseseisvat toimetulekut.
3. Elva vallas on mitmekülgsed ja kättesaadavad vaba aja veetmise võimalused.
4. Elva vallas on parim elu- ja ettevõtluskeskkond.
5. Elva vald on tuntud positiivse mainega sihtkoht.
6. Elva vald on hästi juhitud, aktiivse kogukonnaga vald.

2021. aastaks on vallal 3 prioriteeti:

- Investeeringud teedesse, haridusse, turismi ja kultuuri
- Ettevalmistused kultuuripealinnaks Tartu 2024 koostöös kultuuri-, spordi- ja turismivaldkonna elavdamisega
- Sotsiaalteenuste jätkusuutlik arendamine

Põhitegevuse tulud¹

2021. aasta eelarves on planeeritud tulud 23,08 miljonit eurot. See on 0,52 miljonit eurot ehk 2,2% vähem kui 2020. aasta eeldatav eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 52,8% moodustavad maksutulud s.h. 51,1% ehk 11,8 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2020 aasta eelarvega kasv 3,7% aga eeldatava täitmisega kasv 1,6%) Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 6,0% ehk 1,39 miljonit eurot (kasv 13%). Laekumise suurenemine on tingitud lasteaiatase ühtlustumisest erinevate piirkondade vahel, sotsiaalteenuste osaliselt tasuliseks muutumisest, rentide kõrvalkulude (küte, elekter) suurenemisest. Samas kultuurivaldkonna tulud vähenevad seoses pandeemia järelmõjuga.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 40,8%, ulatudes 9,42 miljoni euroni (vähenemine -10,3%). Toetused vähenevad, kuna 2020. aastal eraldas riik täiendavaid toetusi pandeemiast tingitud kulutuste ja saamata jäävate tulude leevendamiseks, mida 2021. aastal eelarve koostamise hetkel teadaolevalt enam ei maksta.
- Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,4% ehk 0,1 miljonit eurot ja on planeeritud 2020 aasta eeldatava laekumise tasemele (keskkonnatasude vähenemine 26%).

Põhitegevuse kulud²

2021. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 21,57 miljonit eurot. See on 0,49 miljonit eurot ehk 2,2% vähem kui 2020. aasta eelarve.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa valdkonna vahel järgmiselt:

- **Üldised valitsussektori teenused** – hõlmab valla üldist juhtimist (kulutusi volikogu, valitsuse, valla kantselei, finantsosakonna, IT teenuste, valla teenuskeskuste ülevälpidamiseks, liikmemaksude maksmiseks, valimiskulusid ja reservfondi). Valdkonna kulud moodustavad 6,24% põhitegevuse kuludest (-16,6%) Võrreldes 2020. aastaga vähenevad nii volikogu, valitsuse kui üldiste teenuste kulud personalikulude kokkuhoiu tõttu ja reservfond – viimane ei sisalda enam valdade ühinemiskulude jääki. Lisanduvad kulud valimistele kuna 2021. aastal toimuvad kohalike volikogude valimised, mida 2020. aastal ei olnud.

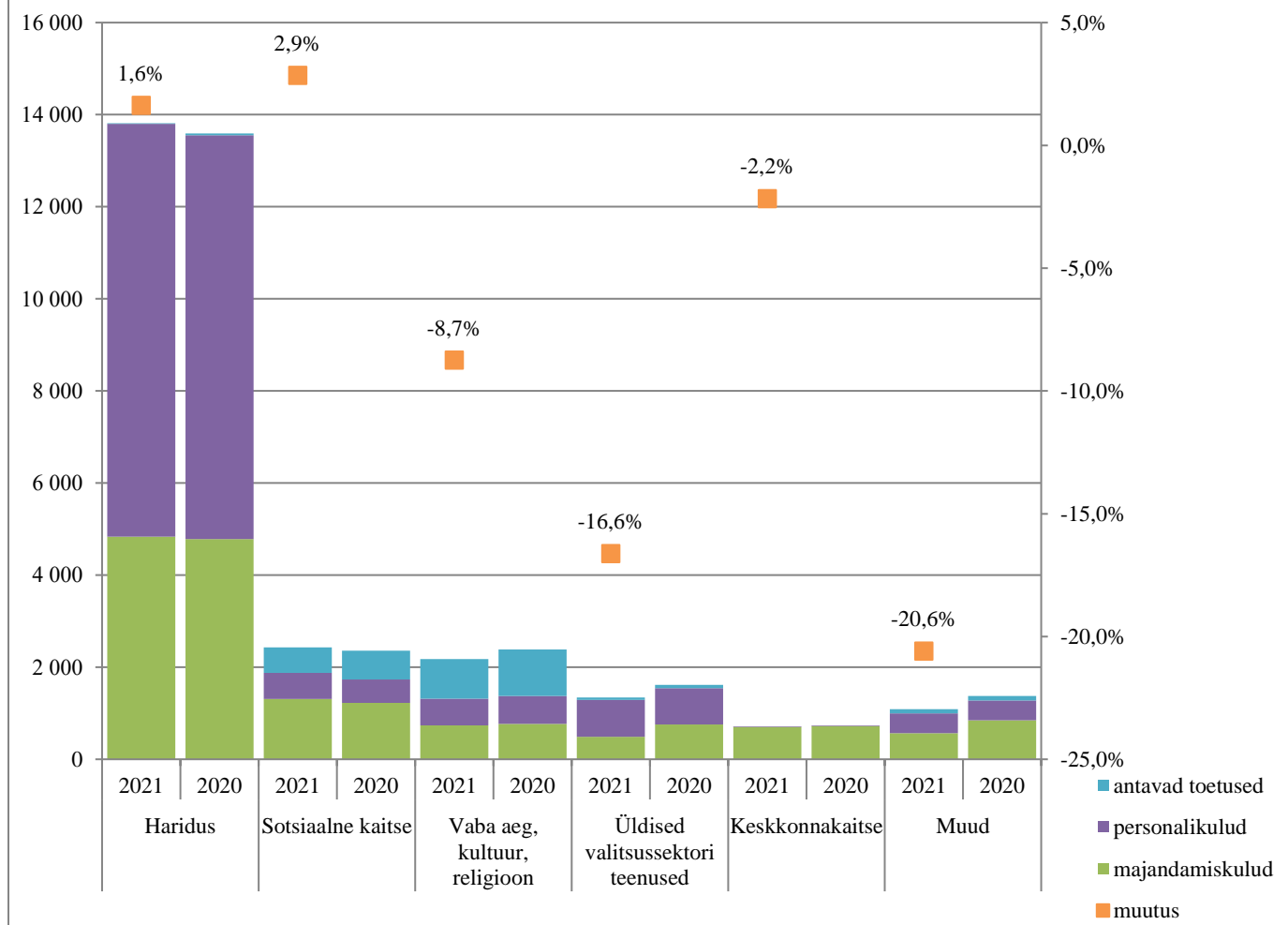
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² antavad toetused, muud tegevuskulud

- **Avalik kord ja julgeolek** – toetused abipolitseinikele ja Rõngu vabatahtlikele päästjatele. Valdkonnale kulub 0,1% ja kulud võrreldes 2020 aastaga ei muutu;
- **Majandus** – hõlmab teede ja tänavate korrashoidu, liikluskorraldust, ühistranspordi korraldust ja mitmesuguseid arendusprojekte. Kulub 3,18% ehk 0,7 miljonit eurot (-26,0%). Kulud vähenevad energia ja soojamajandusele seoses Act Now projekti lõppemisega 2020. aastal ja maanteetranspordile seoses kruusateede remondi eelarvestamisega investeerimistegevus all;
- **Keskkonnakaitse** – siia kuulub jäätmekäitlus, avalike alade puhastus, heitveekäitlus, bioloogiline mitmekesisus ja maastikukaitse (haljasalade hooldus). Valdkonnale kulub 3,33% ehk 0,72 miljonit eurot (-2,2%). Kulude vähenemine kuna 2020. aastal oli eelarves ühekordsed kulutused, mida 2021. aastal enam ei planeerita;
- **Elamu- ja kommunaalmajandus** – sisaldab kulutusi tänavavalgustusele jt kommunaalmajanduslikele valdkondadele nagu, kalmistustele, saunale, hulkuvate loomadega tegelemisele, aga ka vallavara haldamisele – moodustab 1,73% kuludest ehk 0,37 miljonit eurot (-7,5%). Kulud vähenevad, kuna peale tänavavalgustuse rekonstrueerimist on võimalik elektrikuludelt kokku hoida.
- **Tervishoid** – avalikud tervishoiuteenused, kulub 0,04%. See valdkond ei kuulu otseselt omavalitsuse rahastamise alla ja sisaldab kulutusi terviseedendamisele suunatud seminaridele ja üritustele.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** – moodustab 10,08% ehk 2,17 miljonit eurot (-8,7%). Valdkond sisaldab kulutusi kultuuri- ja spordikorraldusele, raamatukogudele, seltsitegevusele, noorsootööle. Kulude vähenemine seoses huvikava alusel tehtavate kulutuste hilisema lisandumisega eelarvesse ja kultuuriasutustes omatulude vähenemisest tulenevate kulude muutusest.
- **Haridus** - valdkond, mis moodustab eelarvest kõige suurema osa 64,04% ehk 13,81 miljonit eurot (+1,6%). Sellest omakorda suurimad on kulutused põhi- ja üldkeskharidusele, alusharidusele, huviharidusele ja haridust toetavatele tegevustele.
- **Sotsiaalne kaitse** – moodustab eelarvest 11,26% ehk 2,42 miljonit eurot (-2,9%), sisaldades kulutusi sotsiaaltoetustele ja -teenustele ning hoolekandeaustustele. Vähenemine on tingitud eelarvade finantseeritud projekti lõppemisest.

Majandusliku sisu järgi jagunevad põhitegevuse kulud antavate toetused ja majandamiskulud. Viimane omakorda jaguneb personalikuludeks ja muudeks majandamiskuludeks. Antavad toetused moodustavad 7,27% ehk 1,59 miljonit eurot, vähenedes 14,31%. Vähenemine on tingitud riiklike toetuse vähenemisest ja huvitegevuse toetuse kajastamisest hetkel majandamiskulude all (uus huvitegevuse kava ei ole veel kinnitatud ja toetus on jagamata). Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 92,73% ehk 20,0 miljonit eurot, vähenedes 1,1%.

Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2021. aastal võrreldes 2020. aasta eelarvega (tuhat eurot)

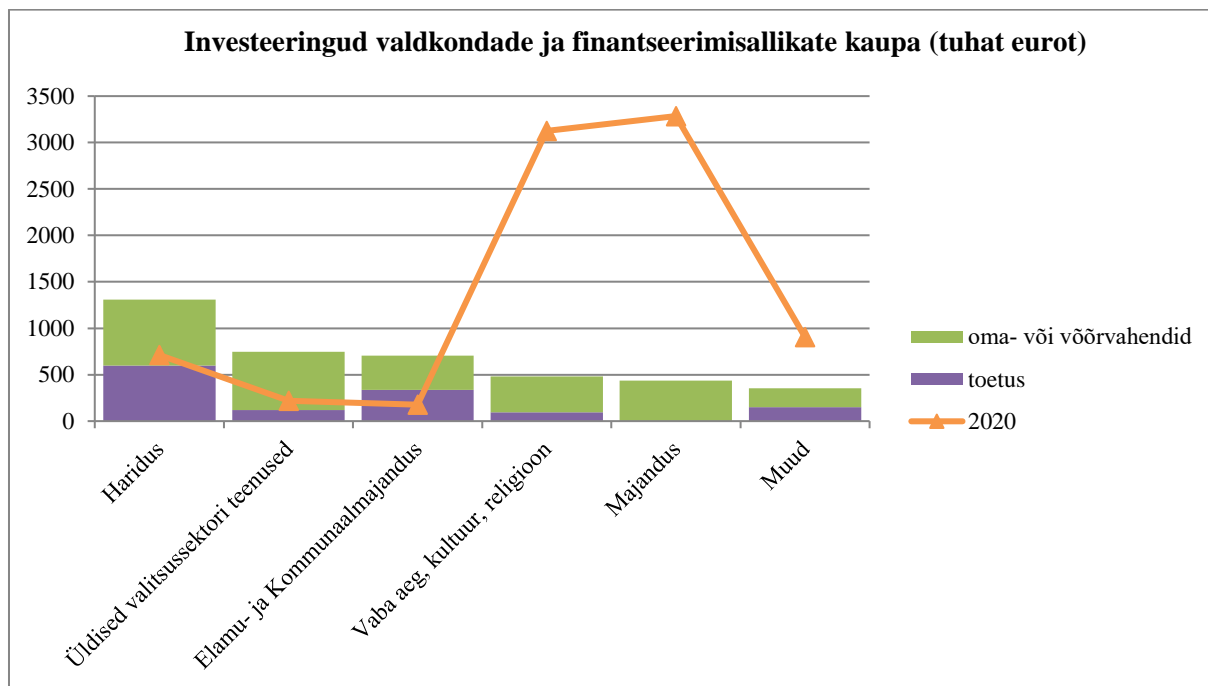
Investeeringustegevus

2021. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 4,05 miljonit eurot, mis on 4,39 miljonit eurot ehk 52,1% vähem kui 2020. aastal. 2020. aastal valmis Elvas spordihoone ja eelarvesse oli planeeritud veel objekte mis jäävad lõpetamata ja kanduvad hiljem 2021. aasta eelarvesse (nendest suuremad on Elva Pikk tänav remont, Kentsi paisjärve ehitus)

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 96,3% ehk 3,9 miljonit eurot.
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Rannu kooli kaasajastamine 1,2 miljonit eurot (*sh toetus 600 tuhat eurot*);
 - Rõngu kogukonnakeskuse ehitus 0,67 miljonit eurot;
 - Tänavavalgustuse renoveerimine 0,64 miljonit eurot;.
- **Põhivara sihtfinantseerimisest** 0,15 miljonit eurot, millest valla tütarettevõttele SA Elva Kultuur ja Sport spordiobjektide renoveerimiseks kulub 0,05 miljonit eurot;
- **Intressikuludest** 0,09 miljonit eurot.

Investeeringute elluviimiseks võetakse 2,46 miljon eurot laenu, mis suurendab valla netovõlakoorust (kohustused miinus likviidne vara) 60%-le põhitegevuse tuludest. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks küll 2021. aastal 80%, kuid juba järgnevatel aastatel langeb taas 60 %-le, mis tähendab, et võimalused täiendavalt laenu võtta on piiratud ning investeeringute elluviimine sõltub saadavatest toetustest, põhivara müügist ja jooksva aasta omafinantseerimisvõimest. Käesoleval aastal on valla omafinantseerimisvõime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe 1,5 miljonit eurot ehk 6,6% põhitegevuse tuludest, millest 1,2 miljonit suunatakse laenumaksete ja intressikulu katteks ja 0,3 miljonit investeeringutesse.

Likviidsete varade maht väheneb 0,5 miljonit eurot ja kohustused vähenevad 0,6 miljonit eurot.